

WAAROM VOGELAFWEER VERPLICHT IS

Met het oog op een toestemming voor bijzondere bejaging of een schadevergoeding na wildschade moet je eerst proberen om die schade zo veel mogelijk te voorkomen. Zowel het soortenbesluit als het recentere jachtvoorwaardenbesluit verplichten je om eerst de code van goede praktijk toe te passen. – *Ignace Deroo, consulent biologische productie Boerenbond*

Al in het jachtdecreet van 24 juli 1991 wordt verwezen naar het gebruik van afweer om het wild weg te houden van de gewassen. Ook in het soortenbesluit van 15 mei 2009 verwijst men naar 'andere bevredigende oplossingen' om schade door een aantal vogelsoorten te voorkomen. Omdat er geen duidelijkheid was

Sinds september 2009 is het ook mogelijk om een schadevergoeding aan te vragen voor een aantal schadegevallen door wildsoorten. Ook hiervoor moet je kunnen aantonen dat mogelijke vormen van afweer die de minister noodzakelijk acht, werden toegepast om die schade te proberen voorkomen.

Bijzondere bejaging

Een aantal wildsoorten uit het jachtdecreet kan ter voorkoming van schade via het systeem van bijzondere bejaging worden aangepakt. Dit systeem was geschorst, maar werd opnieuw goedgekeurd. Weldra zal de bijzondere bejaging opnieuw mogelijk zijn. Het besluit van de

Tabel 1 Openingstijden bijzondere bejaging
- Bron: Vlaamse overheid

Wildsoort	Opening bijzondere bejaging
Edelhert, damhert en moeflon	1 januari tot en met 30 september
Wild zwijn	1 januari tot en met 31 december
Wilde eend	15 juli tot 15 augustus
Grauwe gans	15 juli tot 15 augustus; 1 oktober tot en met 31 januari
Canadese gans	1 april tot 15 augustus
Smient	15 oktober tot 15 november
Kievit	1 januari tot en met 31 december
Konijn	1 maart tot 15 augustus
Houtduif	1 maart tot 15 augustus
Vos	15 mei tot 15 oktober

over wat dit moest inhouden, is er in 2014 een ministerieel besluit (MB) uitgevaardigd met een code goede praktijk.

Waarom code goede praktijk toepassen?

Buiten de perioden van de normale jacht kan er om schade te voorkomen worden overgegaan tot bijzondere bejaging op een aantal wildsoorten. Daarnaast kan er ook bestrijding worden toegepast op wildsoorten, indien er reeds schade is vastgesteld, en op een aantal vogelsoorten uit het soortenbesluit. Zowel in het soortenbesluit van 15 mei 2009 als in het recentere jachtvoorwaardenbesluit van 25 april 2014 staat dat je hiervoor eerst de code goede praktijk moet toepassen. Deze code is uitgewerkt in het MB van 12 mei 2014.

Om vogels af te schrikken kan je onder meer een heliuballon **1**, een gaskanon **2** of een scary man **3** inzetten.

Vlaamse regering moet eerst wel nog in het *Belgisch Staatsblad* verschijnen. We houden je op de hoogte via *Boer&Tuinder* en onze website (www.boerenbond.be). Voor de meeste soorten wordt de bijzondere bejaging beperkt in de tijd, behalve voor het everzwijn. In tabel 1 kan je zien wanneer bijzondere jacht mogelijk is voor de genoemde wildsoorten. De verantwoordelijke jager kan deze bijzondere bejaging aanvragen via een meldingsformulier dat hij naar het Agentschap voor Natuur en Bos (ANB) moet sturen. In deze melding moet hij aangeven welke maatregelen er genomen werden om toegang te krijgen tot het toepassen van de bijzondere bejaging.

Bestrijding

Als er schade wordt vastgesteld aan de teelten, dan kan je het bejaagbaar wild bestrijden indien het niet lukt om de schade te stoppen met andere maatregelen. De bestrijding kan worden toegepast

.....
Na schade kan je bejaagbaar wild bestrijden als het niet lukt om de schade te stoppen met andere maatregelen.

tussen zonsopgang en zonsondergang door eenieder die beschikt over alle nodige documenten om te mogen jagen. Dit hoeft echter niet noodzakelijk de verantwoordelijke jager te zijn. De bestrijding wordt door de teelteigenaar gemeld aan ANB. Die kan de bestrijding toelaten, beperken of verbieden. De aanvraag tot bestrijding heeft enkel toepassing op de kadastrale percelen die in de melding zijn aangegeven. In deze melding moet je voor de betreffende wildsoorten ook aangeven welke de genomen maatregelen uit de code goede praktijk zijn ter voorkoming van schade. Er is een apart meldingsformulier per wildsoort. Hierop staan alle maatregelen waaruit je er minstens één moet kiezen bij de melding.

In het kader van schadevergoeding

Om in aanmerking te kunnen komen voor een vergoeding voor schade veroorzaakt door bepaalde wildsoorten of soorten uit het soortenbesluit, moet je de nodige afwee toepassen. Er is op deze regel enkel een uitzondering voor kolgans, kleine rietgans, rietgans en grauwe gans in de periode tussen 1 november en 16 maart. Deze uitzondering geldt alleen in

Tabel 2 Maatregelen per diersoort of groep diersoorten - Bron: Code goede praktijk

Vogels
1 vogelverschrikker per ha
10 vlaggen, ballonnen of linten per ha
1 heliumballon per 4 ha
1 imitatieroofvogel per 2 ha
1 bewegende pop (scary man) per 4 ha
1 gaskanon per 10 ha ¹
1 afschrikkend geluidssysteem (bijvoorbeeld roefvogelkreten) per 4 ha
Afdekken van de teelt met netten, gaas of plastic (ook overkappen van fruitteelt)
Hazen en konijnen
1 bewegende pop (scary man) per 4 ha
Een afrastering van minstens 50 cm hoog uit kippengaas of ander gaas met een maximale maaswijdte van 5 cm.
Boombeschermers van 50 cm hoog met een maximale maaswijdte van 2,5 cm
Hertachtigen
Bij niet-houtige gewassen 1 bewegende pop (scary man) met licht of geluid per 4 ha
Een afrastering van 1,8 m hoog met een maximale waaswijdte van 15 cm en een draaddikte van 2 mm
Boombeschermers zo hoog als noodzakelijk voor de bomen met een maximale maaswijdte van 2,5 cm en een draaddikte van 2 mm
Een elektrische afsluiting bestaande uit minimaal 5 horizontale draden met een minimale hoogte van 1,5 m
Zandcoatings die kunnen worden aangebracht op de stammen
Wilde zwijnen
1 bewegende pop (scary man) met licht of geluid per 4 ha
1 gaskanon per 4 ha ¹
1 afschrikkend geluidssysteem per 4 ha
Een elektrische afsluiting bestaande uit minimaal 3 horizontale draden met een minimale hoogte van 0,6 m
Een afrastering van 1 m hoogte en 0,2 m ingegraven met een maximale maaswijdte van 10 cm en een minimale draaddikte van 2 mm
Vossen en marterachtigen
De maatregelen moeten er vooral voor zorgen dat deze dieren geen toegang hebben tot de ruimten waar bijvoorbeeld het pluimvee zit. Marterachtigen kunnen ook remkabels van auto's doorbijten. Om dit te voorkomen bestaan er speciale elektrische matjes die rond de motor kunnen geplaatst worden en die zo de diertjes weghouden van de kwetsbare leidingen.
Bevers
Zorg voor een voldoende stevige draad tussen het water en de bomen of rond de bomen tot op een afstand van 20 m van de oever.
¹ Hou rekening met het plaatselijke politiereglement die het plaatsen al dan niet toelaat of beperkt in zijn gebruik en plaatsing.

een aantal speciale beschermingszones: het Krekengebied, de Durme en de Middenloop van de Schelde, de Schorren en de Polders van de Beneden-Schelde, de IJzervallei, het Poldercomplex, het Zwin, de Polders, de Maatjes, de Wuustwezelheide, het Groot Schietveld, Arendonk, Merksplas, Oud-Turnhout, Ravels en Turnhout.

Hoe de code goede praktijk toepassen?

De maatregelen die beschreven worden in de code goede praktijk en die, zoals hierboven reeds beschreven, noodzakelijk zijn, moeten worden toegepast vooraleer de bijzondere bejaging, de bestrijding of de schadevergoeding kunnen worden gemeld of aangevraagd. In het MB van de code goede praktijk worden de maatregelen geordend per diersoort of groep van diersoorten. We onderscheiden 7 groepen: vogels, bevers, konijnen en hazen, marterachtigen, vossen, hertachtigen en wilde zwijnen (tabel 2). Uit de maatregelen die in het MB voorzien zijn per groep moet normaal één maatregel worden toegepast. Het toepassen van meerdere maatregelen maakt ze efficiënter en het

afwisselen van verschillende maatregelen zal de schade beter voorkomen of beperken.

Op de website www.natuuralsgoedebeur.be worden alle maatregelen per diersoort opgesomd. Je vindt er ook enkele illustratieve figuren. Op de website www.natuurenbos.be vind je wetgeving, achtergronden en ook alle modelformulieren die nodig zijn voor de aanvragen van bijzondere bejaging, bestrijding en schadevergoeding. Op deze formulieren vind je ook telkens het overzicht van de maatregelen uit de code goede praktijk voor de betreffende diersoort die de schade heeft veroorzaakt.

Enquête

Op onze eigen website (www.boerenbond.be/enqueteschade) verzamelen wij zo veel mogelijk schadegevallen ter ondersteuning van onze onderhandelingen met de Vlaamse overheid. Op die manier willen we meer mogelijkheden krijgen om de wildpopulaties te beperken en om aan te tonen dat het verplicht gebruik van de code goede praktijk niet altijd verantwoord is. Meld de geleden schade en help zo je eigen belangen te verdedigen! ■